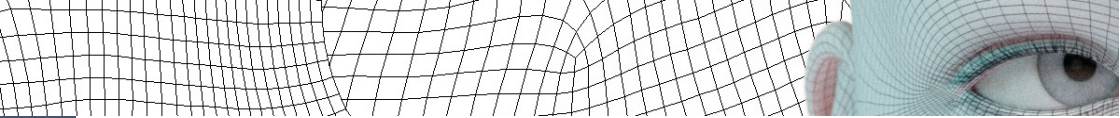

Future Leadership Dialogue

Leiderschap heruitvinden in een tijd vol disruptie

Gezocht: partners voor een nieuwe toekomst

We leven in een wereld waarin we nog altijd de wetten van het industriële tijdperk volgen. Een wereld waarin scholen ons klaarstomen om als menselijke robot aan de slag te gaan in een kantoor of fabriek. Een wereld waarbij partijen in de democratie nog altijd onderverdeeld zijn tussen arbeid (links) en kapitaal (rechts) en waar ziekenhuizen ons oplappen nadat onze lichamen het begeven. Het is een wereld waar werk wordt beschouwd als een zingevende activiteit en waar volledige werkgelegenheid wordt gezien als een realistisch streven.

Die wereld bestaat over enkele jaren niet meer. De jongeren van nu zullen meemaken dat digitalisering en robotisering het leeuwendeel van de banen van mensen overneemt, terwijl de nieuwe taken die het creëert veelal door superintelligent kunstmatig leven en computeralgoritmes zullen worden uitgevoerd. Technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat de gezondheidszorg van genezing richting preventie gaat, maar een rigide zorgsector moet daarvoor wel eerst in beweging komen. Ook lijkt het huidige politieke systeem niet in staat om de snel veranderende wereld bij te benen: ontevredenheid onder de bevolking neemt in vrijwel elk land toe. We zijn het digitale tijdperk ingegaan.

Digitalisering gaat veel verder dan een verandering naar een nieuwe economische context omdat alle fundamenteën van onze maatschappij worden aangetast: het belang en de zin van werk, de inrichting van onderwijs en gezondheid, ja zelfs van het democratisch stelsel. Dit eist een maatschappelijke verandering die zich niet zonder schokken of stoten zal laten voltrekken. Kortom, we staan niet aan de vooravond van een industriële maar van een maatschappelijke revolutie.

Wij willen niet onvoorbereid de revolutie inglijden, en pas een nieuwe maatschappelijke context ontwerpen nadat krampachtig vasthouden van bestaande belangen en gedachten tot een crisis hebben geleid. Het is bovendien niet alleen de verantwoordelijkheid van huidige leiders, maar ook van jongeren die immers uiteindelijk in de toekomst moeten gaan leven. Jong en oud zullen samen de veranderingen gaan doormaken en gezamenlijk de toekomst moeten gaan vormgeven. Kortom, er is een urgente behoefte aan verantwoordelijke en betrokken fakkeldragers voor een nieuwe toekomst.

Wat momenteel ontbreekt, is een platform waar de leiders van nu en die van morgen een dialoog kunnen voeren over hoe de maatschappij er uit zou moeten zien. Op basis hiervan kan een toekomst worden gemaakt die gewenst is voor ons allemaal. Ons project *Future Leadership Dialogue* beoogt precies dit: een beweging die verandering nastreeft door huidige leiders en die van de toekomst te mobiliseren tot concrete acties.

Hier is hulp voor nodig.
Kunnen wij op u rekenen?

Prof. Dr. Bob de Wit

Directeur, Strategy Works

Professor of Strategic Leadership, Nyenrode

Ontwikkelingen in de digitale golf

Onze digitale infrastructuur geeft toegang tot een ongekend hoog aantal nieuwe technologieën en toepassingen. Denk bijvoorbeeld aan industry platforms, block chains, big data, mobiel internet, crowdsourcing, cloud technology, autonoom transport, 3D printing, internet of things, robotisering en kunstmatige intelligentie. Daar komen nog verbeterde energie- en biotechnologieën bij. Stuk voor stuk kunnen die op zich al tot grote veranderingen leiden en dus zal de combinatie ervan al helemaal ingrijpend zijn. De gehele maatschappij zal veranderen. Bedrijven en bedrijfstakken zullen transformeren en sommige zullen zelfs volledig verdwijnen. De balans tussen kapitaal en arbeid zal verstoord raken, evenals de verdeling tussen publiek en privaat.

De huidige samenleving is niet gemaakt voor dergelijke snelle (technologische) ontwikkelingen en zijn gevolgen. Om met nieuwe paradigma's om te gaan zullen we onszelf eerst opnieuw moeten organiseren, op basis van een geheel nieuwe maatschappelijke visie..

Lage werkgelegenheid

Een eerste zichtbare verandering van digitalisering is dat volgens onderzoek van Oxford University (Frey & Osborne, 2012) een groot aantal banen zal verdwijnen. Met name de routinematige taken van de stabiliserende middengroepen zullen verdwijnen. Afnemende werkgelegenheid van tientallen procenten wordt aannemelijk geacht. De gevolgen van de hoge werkloosheid zullen ongekend zijn en niet alleen voor de mensen zonder baan. Het BNP zal dalen en het aan belastinginkomsten gekoppelde publieke stelsel, inclusief pensioenen, onderwijs en zorg voor zieken en ouderen, zal de consequenties voelen. Het belang van werk voor inkomen en zingeving zal afnemen en de kloof tussen rijk en arm zal groeien.

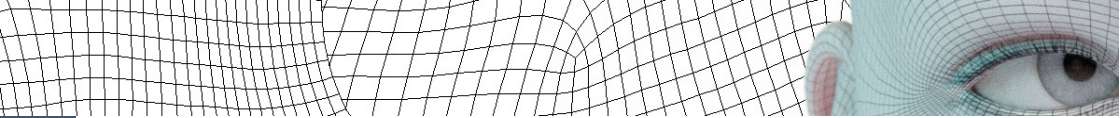

Toenemende macht van enkele technologiebedrijven

Elke dag neemt onze afhankelijkheid van technologie toe, en groeit de macht van een kleine groep technologiebedrijven. De concurrerende vijf grootste technologiebedrijven, Google, Amazon, IBM, Facebook en Microsoft, hebben zelfs een *Partnership on Artificial Intelligence* gevormd. De economische macht van de techbedrijven neemt toe, en vanuit de maatschappelijke context is nog geen tegenbeweging zichtbaar. Overheden nemen niet de leiding in het verkennen naar een nieuwe maatschappelijke balans, omdat ze zelf ook zoekende zijn naar hun nieuwe rol en positie.

De opkomst van de ge-upgrade mens en kunstmatig leven

Technologieën gaan niet alleen de mens als arbeidsfactor vervangen, ze kunnen mensen ook upgraden. Betere zintuigen als geluid en zicht, een superieur geheugen en verhoogde (kunstmatige) intelligentie zullen de mensen die toegang hebben tot bepaalde technologieën upgraden tot een speciale versie van de homo sapiens. De grens tussen echt en kunstmatig leven zal vervagen. Volledig kunstmatig kan het leven ook worden, wanneer de technologieën worden gecombineerd in robots – ook wel humanoids genoemd. Deze humanoids zijn intelligenter, sneller en goedkoper, en kunnen worden gekoppeld aan oneindig grote databases van kennis. Kortom, zonder tegenbeweging zal niet de mens maar een combinatie van ge-upgrade mensen plus humanoids het machtigste organisme op aarde worden. Invloedrijke figuren zoals Stephan Hawking, Elon Musk en Bill Gates, waarschuwen dat de mens uiteindelijk de controle zal verliezen over zijn eigen uitvindingen. Voor het eerst zal de mens dan niet meer het dominante organisme op aarde zijn.

Initiatief voor een beweging

Het doel van de *Future Leadership Dialogue* is om een beweging te starten, om samen met bestaande en toekomstige leiders de toekomst te vormen en te leiden. De jongeren van nu zijn de leiders van de toekomst. Daarom is voor hen een belangrijke rol in de beweging weggelegd. Zij bieden vernieuwende, verfrissende inzichten en zijn gemotiveerd om een bijdrage te leveren aan een wereld waarin zij zullen bloeien. Huidige leiders hebben daarentegen de kennis, netwerken, ervaring en organisatorische kracht. Een constructieve dialoog tussen de twee groepen verenigt het beste van beide werelden.

De dialoogsessies

Een dialoog is gebaseerd op luisteren en bouwen op argumenten van de ander. Dat is uitdagender naarmate de diversiteit van de dialoog partners toeneemt. Daarom is het belangrijk dat de groep deelnemers zorgvuldig wordt geselecteerd op betrokkenheid bij het einddoel en de vaardigheid om een dialoog met andersdenkenden te kunnen voeren. Aan de sessies zullen twee groepen deelnemen:

- **Leiders van het heden**, bestaande uit betrokken leiders van bestaande organisaties en innovatieve experts. We zoeken leiders die verder kunnen denken dan vanuit bestaande belangen, die weten waar weerstand kan worden verwacht en hoe hiermee om te gaan. Innovatieve experts brengen hun kennis van de nieuwste ontwikkelingen in. Zij kunnen beoordelen wat mogelijk is en wat (nog) niet. Samen kunnen leiders en experts bepalen wat wenselijk is, in het belang van ons allen.

- **Leiders van de toekomst** zijn vrije denkers, vertegenwoordigd door studenten en young professionals. Niet gehinderd door bestaande belangen en kleurende ervaringen wordt van hen verwacht dat zij buiten de bestaande kaders kunnen denken. We verwachten ook hun inzet bij het vormgeven van een aantrekkelijke toekomst waarin zij zelf zullen leven. Hun openheid moet de vakkennis van huidige leiders en experts aanvullen.

Het recruitment proces

Om de kwaliteit van de dialogosessies te garanderen zullen de voorgenomen deelnemers zorgvuldig worden geselecteerd op betrokkenheid en vaardigheid om een constructieve dialoog te willen voeren. Alleen de beste mensen zullen worden uitgenodigd. Ook tijdens de sessies zal de kwaliteit van de deelnemers aandacht krijgen.

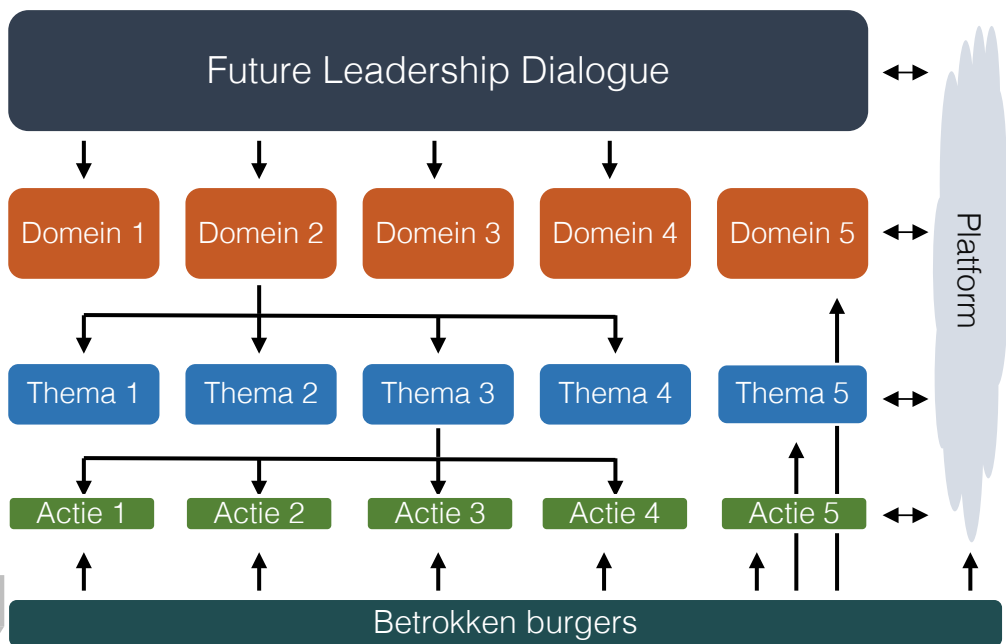
Betrokken burgers

Elke sessie moet tot een lijst te nemen acties leiden. Immers, een beweging ontstaat door handelen en niet door praten. Afhankelijk van de actie worden deelnemers van de sessies dan wel betrokken burgers ingezet. Voor de inzet van betrokken burgers kan ook worden gekozen om een breed maatschappelijk draagvlak te creëren. We willen een selectief maar ook open platform opzetten waarin burgers de mogelijkheid hebben om hun betrokken bijdrage te leveren. Dit kan door zich aan te sluiten bij een bestaand initiatief of zelf een initiatief te plaatsen op het platform. Bovendien kunnen betrokken burgers ook nieuwe input aandragen.

Het beoogde proces in domeinen

De digitale revolutie vindt plaats in verschillende domeinen, zoals onderwijs, zorg en arbeid. In elk van deze domeinen kunnen zowel de relevante technologieën, de betrokken spelers en de snelheid van verandering verschillen. Het beoogde proces kan daarom per domein verschillen en de beweging wordt dan ook ingedeeld in een aantal parallel bewegend *domeinen*. De beoogde start vindt plaats in domeinen waar de gevolgen van de digitale revolutie nu al zichtbaar zijn.

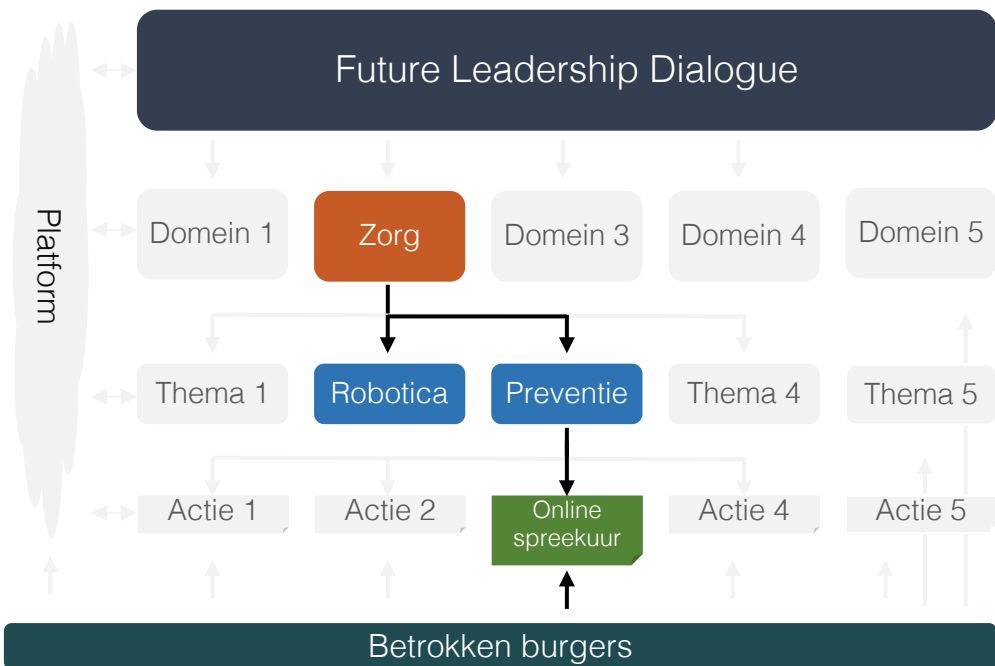
Per domein organiseren we sessies om dieper in te gaan op bepaalde *thema's* van dat domein. Uit zo'n verdiepingssessie komen *acties* naar voren die handen en voeten geven aan de beweging. Alle inzichten uit de beweging worden vastgelegd in het *platform* waar *betrokken burgers* ook input kunnen leveren voor acties, sessies of domeinen.

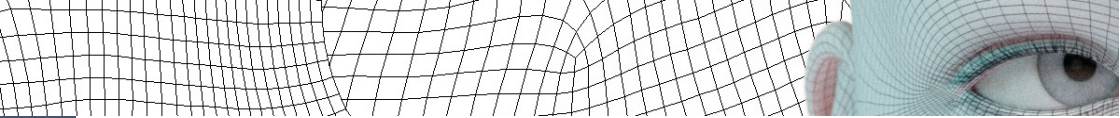

Een voorbeeld: de zorg

De Nederlandse gezondheidszorg is een domein dat nu al ingrijpende veranderingen ervaart door toenemende digitalisering. Door gebruik van big data, robots en internet-of-things kan er bijvoorbeeld meer aan preventie worden gedaan. Zo belooft de zorgverzekeraar United Healthcare haar klanten bij het behalen van F.I.T. goals (frequentie, intensiteit, tijd) op de smart watch om een gezonde levensstijl te stimuleren. Ontwikkelingen in de biotechnologie leiden bovendien tot ethische vraagstukken over wat mogelijk wordt en wat we daarmee moeten willen. Binnen het domein zorg kan er een aparte sessie worden georganiseerd over preventie, waaruit vervolgens bijvoorbeeld als concrete actie een ‘online spreekuur’ uit kan voortkomen.

Wie nemen dit initiatief?

Wie zijn wij?

Initiatiefnemer is Bob de Wit. Bob is zowel hoogleraar Strategisch Leiderschap aan Nyenrode Business Universiteit als oprichter en directeur van strategie adviesbureau Strategy Works. Door deze verbinding van wetenschap en praktijk ziet hij nieuwe strategische ontwikkelingen in een vroeg stadium, doorgaans veel eerder dan anderen. Zijn recente oratie getiteld '*Aan de vooravond van een maatschappelijke revolutie ...*' (5 April 2017) heeft veel aandacht getrokken en bij velen urgentie opgeroepen. Bob voelt zich betrokken en verantwoordelijk voor een betere toekomst voor de jeugd dan wat de huidige ontwikkelingen zonder interventies beloven.

Bob wordt actief en professioneel gesteund door zijn collega's van Strategy Works: Adriaan de Bruijn, Christien van Rijs, Rinske Breuer, Roel Meijers en Wester Wagenaar. Cruciaal voor de slagingskansen van dit initiatief is de uitgebreide ervaring met participatieve processen om een nieuwe strategie werkend te krijgen: *Making strategy work* is de missie van de organisatie. Onderzoek naar trends en ontwikkelingen in de maatschappij vormen de input, een participatieve aanpak met klanten de throughput en concrete acties de output.

Waarom nemen wij dit initiatief?

Digitale transformatie levert maatschappelijke vraagstukken op die de reikwijdte van een adviesbedrijf ver te boven gaan. Vanuit ernstige bezorgdheid en maatschappelijke betrokkenheid is snelle actie echter wel noodzakelijk. Aangezien de bestaande competenties en ervaring van de onderneming juist nu bruikbaar en noodzakelijk zijn is dit initiatief gestart. Oproepen tot het nemen van verantwoordelijkheid in de aanstaande maatschappelijke revolutie is slechts geloofwaardig als het goede voorbeeld wordt gegeven.

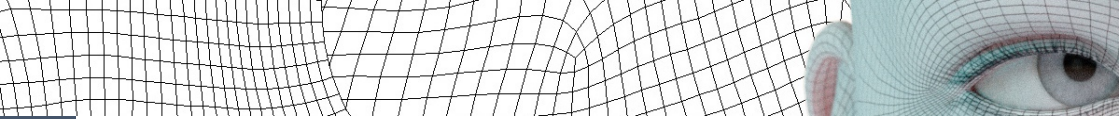
Welke organisatievorm wordt gekozen?

Een organisatie met een winst oogmerk kan geen onafhankelijke maatschappelijke verandering nastreven. Daarom willen wij een nieuwe organisatie oprichten, dan wel inbedding vinden in een bestaande charitatieve organisatie. Zo kunnen we een beweging starten, met gebruikmaking van onze kennis en ervaring in participatieve processen. Wij hebben jarenlange ervaring met het mobiliseren van mensen, faciliteren van sessies en het gezamenlijk vormen van een toekomstvisie. Dit alles de laatste jaren met een focus op digitale transformaties.

Eerst nationaal en daarna internationaal

In april 2017, voorafgaande aan de oratie van Bob de Wit, is voor het eerst een dialoogsessie gehouden met 24 toekomstige leiders en 24 huidige leiders. Volgens de deelnemers was deze pilot een groot succes die opvolging verdient. Met de positieve ervaringen van deze pilot is besloten om door te pakken en op te schalen. Bovendien heeft de feedback van de deelnemers geleid tot een verbeterd ontwerp voor de dialoogsessies. In september 2017 is de eerste dialoogsessie in definitieve vorm gepland, samen met de Young Bilderberg Conferentie op het landgoed van Nyenrode Business Universiteit.

De start zal zijn in Nederland, maar daarna willen we de landsgrenzen over om internationaal een beweging te realiseren. We willen samenwerkingsverbanden met internationale partners aangaan. De eerste verkenningen hebben al plaatsgevonden en die zijn veelbelovend. Eerst geldt: een sterke fundering opbouwen in Nederland.

Sponsorpakketten

Hoofd-
sponsor

€ 300k

Wat financier je?

- Ontwikkelen van de organisatie, inclusief het online platform
- Maandelijkse vaste lasten voor de opschaal periode van een jaar
- Eenmalige opschaaalkosten in Nederland

Wat levert het je op?

- ✓ Direct contact met interessante organisaties en 'high potential' individuen
 - ✓ Positieve publiciteit
 - ✓ 'Eigenaar' van de beweging
-

Domein-
sponsor

€ 25k

Wat financier je?

- Organisatie van domein sessies (zorg, onderwijs, etc.)
- Research naar specifieke domeinen

Wat levert het je op?

- ✓ Direct contact met interessante organisaties en 'high potential' individuen;
 - ✓ Positieve publiciteit
 - ✓ Kennis en inzicht in eigen domein (sector)
-

Sessie-
sponsor

€ 5k

Wat financier je?

- Organisatie inhoudelijke sessies

Wat levert het je op?

- ✓ Direct contact met interessante organisaties en 'high potential' individuen;
- ✓ Positieve publiciteit
- ✓ Kennis en inzicht in specifiek thema

Overige financiering

Via het platform kunnen individuen (kleine) bijdragen leveren aan de beweging als geheel of een domein of actie specifiek. Crowdfunding is gebaseerd op het crowdsourcing principe waarbij de consumenten/ financiers medebepalen hoe het eindresultaat eruit komt te zien. Via het platform kunnen supporters ook inhoudelijke bijdragen leveren en op die manier focus aanbrengen aan de besteding van de middelen.

Crowd-
funding

Specifieke initiatieven of acties die uit de sessies naar voren komen kunnen geadopteerd worden door een actiesponsor. Dit kan een individu of organisatie zijn die zich betrokken voelt bij de specifieke actie omdat ze er al kennis over bezitten of baat hebben bij de uitkomst van het initiatief. Hierbij kan men denken aan financiering van een publicatie, een onderzoek, een bijeenkomst of evenement, een film of een ander project.

Actie-
sponsor

De beweging als geheel, bepaalde domeinen of specifieke acties en initiatieven kunnen in aanmerking komen voor lokale, landelijke of Europese subsidie. Een subsidie is een financiële ondersteuning door de overheid.

Subsidie

BIJLAGEN

Startschot: dialoogsessie tussen c-level management en leiders van de toekomst

Een dialoogsessie en de inaugurele rede van prof. dr. Bob de Wit hebben het startschot van de beweging betekend. Voordat De Wit in de middag van 5 april 2017 uitweidde over de aankomende maatschappelijke revolutie, hebben we een dialoogsessie georganiseerd en gefaciliteerd in het kasteel van Nyenrode Business Universiteit. Huidige en toekomstige leiders kwamen samen om te bediscussiëren welke vorm de maatschappij in de toekomst waarschijnlijk zal aannemen. De conclusie? “This time is different”, een maatschappelijke revolutie is op komst. Om niet alleen nachtmerriescenario's af te wenden maar ook om onze maatschappij in een wenselijke richting te duwen, is een beweging noodzakelijk.

Proces

De eerste sessie diende hoofdzakelijk één doel: is het gekozen proces de juiste om voldoende enthousiasme en momentum te kunnen creëren? Aan de unanieme positieve respons te oordelen is dat inderdaad het geval. De top van verscheidene prominente Nederlandse bedrijven vertegenwoordigden in de sessie de ‘leiders van 2017’, oftewel de leiders van nu. Zij kwamen in gesprek met een diverse groep topstudenten van zeven Nederlandse universiteiten: de ‘leiders van 2033’. Vooral de diversiteit qua professionele en studie-gerelateerde achtergronden zorgde voor open discussies en zinvolle inzichten.

De vier thema's

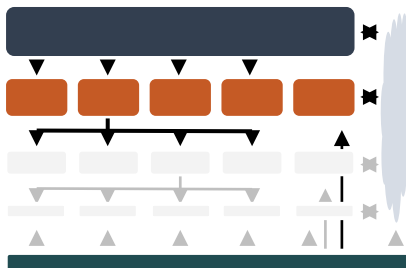
Onder de professionele begeleiding van Charles Groenhuijsen gingen de ruim 50 mensen aan de slag met vier domeinen: zorg, werk, onderwijs en de rol van de overheid. Deze werden oorspronkelijk gekozen op basis van de jarenlange college-ervaring van Bob de Wit en zijn collega's. Bij het maken van langetermijnstrategieën bleken dit de vier onderwerpen waar, op maatschappelijk niveau, de meeste verandering wordt verwacht. De brede discussies van de dialoogsessie bevestigden dat met deze vier domeinen een volledig beeld kan worden geschetst van de veranderende maatschappij.

Status quo

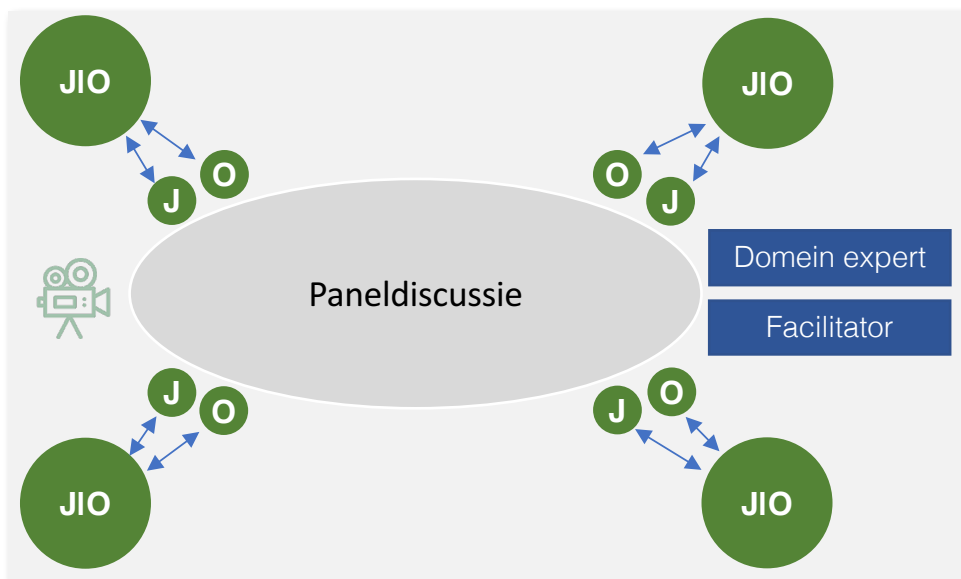
Future Leaders Network gaat een gouden toekomst tegemoet: in onze omgeving wordt interesse in de aankomende veranderingen sterk vertegenwoordigd. Zo werd in de Arbeidsmarkt van Morgen-conferentie van NBBU de toekomst van de uitzendbranche uitgediept en toont een brandbrief aan de Tweede Kamer, ondertekend door twintig hoogleraren van diverse Nederlandse onderwijsinstellingen, de urgentie die gevoeld wordt in het onderwijs. Ook wordt in september een nieuwe Young Bilderberg Conference gehouden met als thema 'Toekomst maken'.

Domeinen

Na de dialoogsessie is het organiseren van bijeenkomsten rondom elk domein de volgende stap. Het doel van deze bijeenkomsten is een beeld krijgen van de ontwikkelingen die impact hebben op dit domein. De meest invloedrijke ontwikkelingen (thema's) vormen het startpunt van de volgende stap, waar acties worden geformuleerd rondom deze thema's.

Elk domein kan worden geadopteerd door een 'champion' die zorgt voor de financiële ondersteuning ervan. Dit kunnen ofwel maatschappelijke instanties zijn, ofwel bedrijven die voorop willen lopen in de revolutie en daarom deze inzichten goed kunnen gebruiken.

Figuur 1: Opstelling van de paneldiscussie

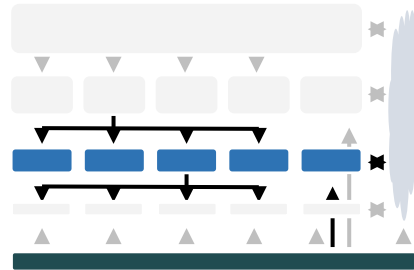
Programma van domein sessie

1. *Inleiding* – inspirerende presentatie door prof. dr. Bob de Wit over de huidige ontwikkelingen en hoe deze invloed hebben op verschillende sectoren. Dit om een *open mindset* te creëren bij de deelnemers.
2. *Dialoogronde* – de deelnemers (young professionals uit het domein en mensen van daarbuiten, zie pagina 18) gaan in vier groepen uiteen en geven antwoord op de vraag: wat zijn de vier belangrijkste kenmerken van het domein in de verre toekomst? Zo proberen ze te visualiseren hoe de toekomst van dit domein eruit zal zien. Een cartoonist legt dit vast op een groot vel.
3. *Paneldiscussie* – vervolgens vindt er een paneldiscussie plaats waarin elke groep twee afgevaardigden stuurt: één young professional werkzaam in het domein en één daarbuiten (zie figuur 1). In het panel zitten daarnaast huidige leiders uit het domein (uit de ‘oude’ wereld). Elke groep presenteert zijn plaat waarna een discussie volgt. De groepsleden buiten het panel mogen hun groepsleden in het panel aftikken als ze zelf ook graag iets willen zeggen in de discussie. Uiteindelijk moeten de vier belangrijkste thema’s kenmerken worden geïdentificeerd, die input vormen voor de volgende sessies.

Thema's

De vier domeinen vormen het hart van de beweging. Elk domein zal worden opgesplitst in vier thema's, die allemaal een ander aspect van het domein belichten. Zo kan het zorg-domein onder andere worden opgesplitst in preventie, big data en robotica. Voor elk thema zal dan apart een sessie worden georganiseerd. De sessie wordt gefaciliteerd door een domein expert. Deze geeft ook een introductie van het thema van de sessie.

Het format voor deze bijeenkomsten lijkt op die van de domeinen, maar is uitgebreider en eindigt met concrete acties. Op 14 september 2017 vindt de Young Bilderberg Conference plaats op Nyenrode Business Universiteit, waar het format (de opzet) voor de sessies getoetst zal worden.

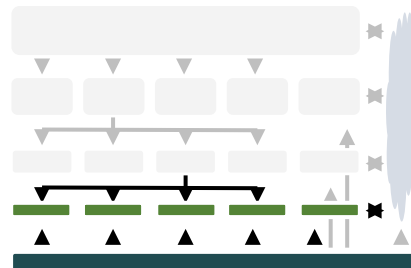
Programma van themasessie

1. *Inleiding* – presentatie door de domein expert of een andere revolutionair over het thema van de sessie.
2. *Dialoogronde* – de deelnemers gaan in vier groepen uiteen en schetsen een toekomst op het domein als gevolg van dit thema. De vragen die worden gesteld zijn afhankelijk van de thema's. Voorbeelden zijn: hoe wordt de zorg beïnvloed door big data? Welke spelers zijn hierbij betrokken en wie heeft de macht? Welke (nieuwe) ethische vraagstukken roept het op?
3. *Paneldiscussie* – vervolgens vindt er een paneldiscussie plaats waarin elke groep twee afgevaardigden stuurt: één leider van de toekomst en één van het heden. Deze deelnemers presenteren hun inzichten uit de dialoogronde waarna een paneldiscussie volgt (jong en oud komt hier bij elkaar). Samen bedenken ze vervolgens acties, geclusterd in vier groepen, om deze toekomst te realiseren.
4. *Uitwerking* – De deelnemers kiezen aan welke van de vier tafels zij aanschuiven om de ideeën SMART te maken. Acties kunnen zijn: samenwerkingsinitiatieven, het schrijven van een artikel etc.
5. *Presentatie* – de deelnemers presenteren hun concrete actieplannen aan de domein expert. De domein expert bepaalt welke initiatieven/acties gefinancierd zullen worden door hem/haar. Andere acties kunnen op het platform worden gezet voor andere geïnteresseerde partijen.

Initiatieven

Uitvoeren acties uit sessies

Uit de sessies komen diverse actiepunten die opvolging moeten krijgen. Sommige zijn kleinschalig en van korte duur, maar andere vragen om een grotere tijdsinvestering. Niet alle lasten leggen we bij de deelnemers uit de sessies; zij hebben mogelijk niet de tijd en benodigde kennis om aan elk van hun ideeën opvolging te geven.

Daarom wordt in elke sessie voor elke actie iemand benoemd die eindverantwoordelijk is voor een taak. Zij/hij communiceert de status aan Strategy Works. Zo ligt de verantwoordelijkheid bij de burgers, maar is Strategy Works op de hoogte van de vele successen en de eventuele mislukkingen. Dit betekent echter niet dat deze het initiatief ook zelf moet uitvoeren; een actie kan bijvoorbeeld ook op het platform gezet worden om vervolgens te worden uitgevoerd door betrokken burgers met verstand van zaken.

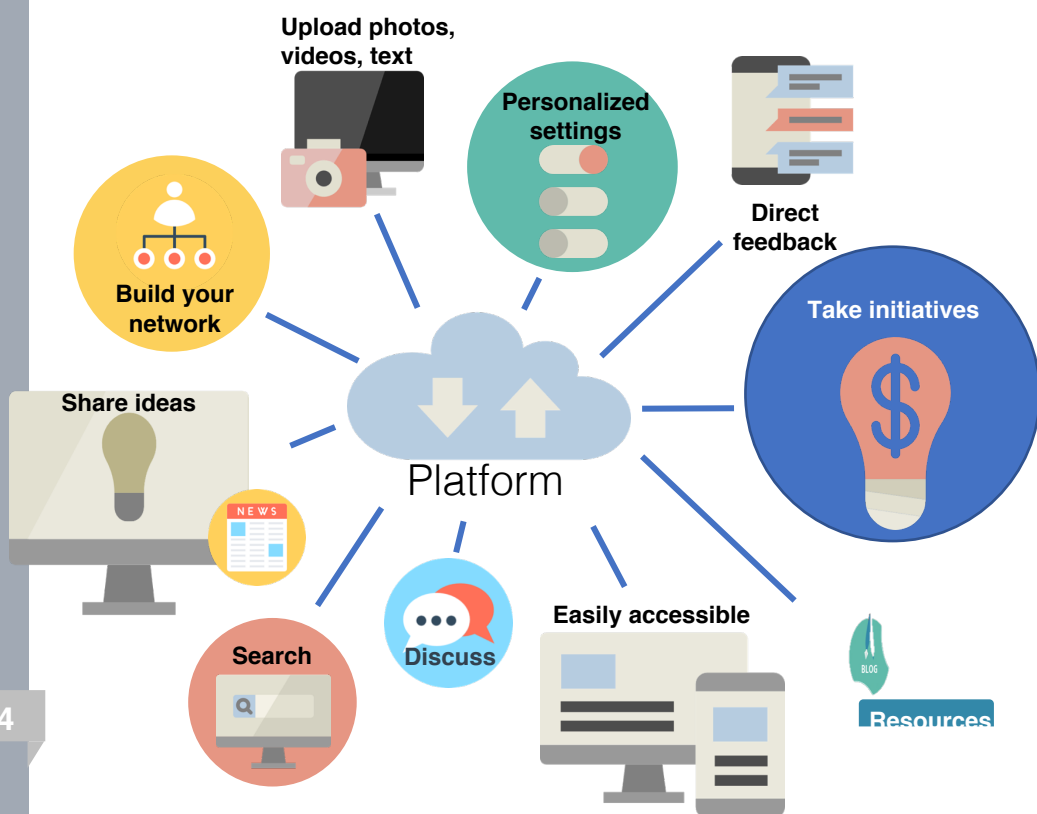
Nieuwe ideeën

Deze beweging is voor én door de maatschappij en dus kunnen betrokken burgers die nog niet zijn uitgenodigd voor een sessie ook input leveren. Via het platform kunnen mensen zien welke initiatieven genomen worden en zich daarbij aansluiten. Tevens kunnen zij zelf een nieuw initiatief opzetten dat binnen een thema valt en deze delen op het platform. Op deze manier kunnen zij versterking zoeken voor hun acties. Om de beweging zo democratisch mogelijk te houden bieden wij op deze manier de moeilijk vindbare burger de mogelijkheid om zo een proactieve bijdrage te leveren. Idealiter wordt louter het platform gebruikt en is de beweging volledig democratisch. Echter, een platform heeft een kritische massa nodig om zijn potentie te bereiken.

Kortom, acties kunnen zowel top-down worden opgesteld als bottom-up. Dit verzekert dat de beweging uiteindelijk volledig is en naadloos aansluit op de percepties van de burgers.

Online platform

Het online platform vormt de brug tussen de huidige leiders en de jongeren die deelnemen aan de sessies en de burgers die hun steentje willen bedragen. Dit concept is bewezen door onder andere crowdfunding: veel kleine contributies kunnen samen een groot effect veroorzaken. Een platform kan dit sneeuwbaaleffect makkelijker realiseren: het verbindt mensen die een idee willen uitwerken, wat de kans op slagen verhoogt en waardoor mensen sneller actie zullen ondernemen. Daarnaast worden de activiteiten en de successen van anderen inzichtelijk gemaakt, wat meer mensen stimuleert om een bijdrage te leveren.

Initiatieven: verzamelplaats van acties

Hoofdzakelijk is het platform bedoelt om de diverse initiatieven binnen de beweging inzichtelijk te houden. Het initiatieven-onderdeel is opgedeeld in domeinen. Per domein worden hier acties weergegeven die door mensen worden uitgevoerd. Initiatiefnemers kunnen hier anderen vinden die een bijdrage willen leveren, zoals het delen van kennis en kunnen, het bieden van financiële ondersteuning, of het uitvoeren van de actie in kwestie.

Forum: de incubator

Niet alle goede ideeën komen door eureka-momenten naar boven, soms moeten ze even rijpen. Het forum dient als de zandbak waar bezoekers hun kennis en ervaring kunnen delen. Door ideeën uit te wisselen kunnen mooie concepten naar boven drijven, die op hun beurt kunnen leiden tot nieuwe initiatieven. Geïnteresseerde én geschikte deelnemers kunnen ook worden uitgenodigd voor de fysieke sessies.

You decide: toevoegen van domeinen en thema's

Democratie wordt zo ver mogelijk doorgevoerd in de beweging. You decide is dan ook de plek waar de community van betrokken burgers wordt gevraagd om hun mening. Zij kunnen bijvoorbeeld nieuwe domeinen en thema's aanvoeren, zodat deze worden besproken tijdens de sessies en tot actiepunten kunnen worden omgezet.

Communicatie

In een maatschappelijke beweging is het einddoel een breed bereik dat leidt tot acties. Het onder de aandacht brengen van de beweging, de domeinen, de thema's en de diverse initiatieven speelt hierbij daarom een sleutelrol. Een gepaste vorm van communicatie naar buiten, maar ook naar de mensen die al onderdeel vormen van de beweging, is dan tevens essentieel. Succesvolle communicatie kan naast extra aandacht ook een rol spelen in de waardering die mensen krijgen voor hun bijdrage, wat weer meer mensen stimuleert om in actie te komen. De communicatie bestaat uit twee types: het creëren van bewustzijn en betrokkenheid (proces) en het overdragen van kennis (inhoud).

Procesgerelateerde communicatie houdt het balletje aan het rollen. Mensen kunnen immers alleen een bijdrage leveren als ze weten hoe dit mogelijk is. Wij maken gebruik van de volgende mogelijkheden:

- *Social media* (Instagram, Snapchat, Twitter, Facebook, YouTube) hebben twee voordelen. Allereerst heeft het de potentie om snel een groot publiek te bereiken om zo nieuwe mensen te betrekken. Daarnaast biedt het de mogelijkheid voor interactie. Initiatieven worden naar een hoger niveau gebracht doordat mensen eenvoudig feedback krijgen via reacties op een post.
- *Radio- en televisiereclames* hebben het voordeel dat ze worden beschouwd als betrouwbaar. Een reclame krijgt veel aandacht zodra deze wordt uitgezonden. Dit medium is voornamelijk geschikt wanneer een initiatief in een gevorderd stadium is en een boost kan gebruiken.

- *Website en applicatie* geven mensen diepgaandere informatie. Social media en reclames zijn vooral goed om een korte boodschap over te brengen, terwijl een website uitgebreider kan vertellen over het proces en het gewenste resultaat. De website is tevens de link naar inhoudelijke communicatie, doordat blogs, artikelen over de uitkomsten van thema's gedeeld zullen worden.

Inhoud gerelateerde communicatie onderwijst mensen door de uitkomsten en bevindingen te delen. Voorbeelden omvatten:

- *Blogs en vlogs* zijn laagdrempelig en minder academisch, waardoor ze voor een groter publiek toegankelijk zijn. Vlogs zijn vooral gericht op de nieuwe generatie die minder gewend is om veel te lezen.
- *Video's* zijn levendig, kunnen (delen van) het proces in beeld brengen en kunnen demonstreren hoe het gewenste resultaat eruit ziet.
- *Boeken en artikelen* geven geïnteresseerden diepgaande kennis. In praktijk zullen mensen actief naar deze informatie op zoek gaan en tijd moeten investeren om het te lezen. Journalisten zullen aanwezig zijn bij sessies om hierover te rapporteren. Daarnaast publiceren wij en deelnemers langere artikelen en boeken.
- *Kennisessies* zijn bedoeld om informatie over te brengen aan mensen met verstand van **zaken. (Potentiële) deelnemers van één specifiek thema gaan met elkaar in** discussie en verbeteren hun ideeën. Bovendien biedt dit de mogelijkheid voor betrokken burgers om zich aan te sluiten bij een thema dat hen aanspreekt.

Begroting

Eenmalige investeringen	
Ontwikkelen online platform	€ 40.000
Opschaalkosten (Nederland)	€ 20.000
- Verdiepend onderzoek naar domeinen	
- Bepalen domeinen en zoeken sponsor	
- uitvoeringsplan uitwerken	
Onvoorziene kosten	€ 5.000
Totaal	€ 65.000

Maandelijkse vaste lasten		
Werving van sponsors en deelnemers	1 FTE	€ 4.000
Procesregie (per domein en overall)	1 FTE	€ 4.000
Research	0,5 FTE	€ 2.000
Marketing & Communicatie	1 FTE	€ 2.000
Administratie	1 FTE	€ 3.000
Bedrijfskosten (locatie, materiaal, KvK etc.)		€ 3.000
Platform onderhoud (IT)		€ 500
Reiskosten		€ 1.000
Onvoorziene kosten		€ 2.000
Maandelijkse lasten	4,5 FTE	€ 21.500

Kosten per sessie	
Facilitator	€ 2.000
Catering & Locatie	€ 2.000
Workshop materiaal	€ 1.000
Totaal	€ 5.000

Bronnen

- G. Booch: *Don't fear superintelligent AI*, november 2016 (TED-talk).
- L. Floridi, *The fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality*, Oxford University Press, 2014.
- C.B. Frey en M.A. Osborne, *The Future of Employment, How susceptible are jobs to computerisation?*, Oxford University, September 17, 2013.
- C.B. Frey, E. Rahbari, *Technology at work: how the digital revolution is reshaping the global workforce*, Oxford Martin School Working paper, 25 March 2016.
- L.J. Good, "Speculations Concerning the First Ultraintelligent Machine", *Advances in Computers*, vol. 6, 1965.
- S. Harris: *Can we build AI without losing control over it?*, juni 2016 (TED-talk).
- D. Helbing, B.S. Frey, G. Gigerenzer, E. Hafen, M. Hagner, Y. Hofstetter, J. van den Hoven, R.V. Zicari, A. Zwitter 'Will Democracy Survive Big Data and Artificial Intelligence? We are in the middle of a technological upheaval that will transform the way society is organized. We must make the right decisions now', *Scientific American*, February 25, 2017.
- T. van der Kolk, 'Google, Microsoft en Facebook richten organisatie op tegen angst voor kunstmatige intelligentie,' *De Volkskrant*, 29 september 2016.
- K. Schwab, *The fourth Industrial Revolution*, World Economic Forum, 2016.
- B. De Wit, Aan de vooravond van een maatschappelijke revolutie ... , Inaugurele rede, uitgesproken op 5 april 2017.

Contactgegevens:

Voor vragen neem contact op met
Bob de Wit of zijn collega's via:

Email: b.dewit@strategy-works.com

Telefoon: +31 346 29 57 39

+31 653 77 81 51

Bezoekadres:

Koetshuisvleugel,
Landgoed Nyenrode
Straatweg 25,
3621 BG Breukelen